
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מבוא לידיש ולתרבותה - 18114

תאריך עדכון אחרון 21-10-2025

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: יידיש

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 2026

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר יעד בירן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: yaad.biran@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: לפי תיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס הוא מבוא קצר לתרבות יידיש, ספרותה ומשמעותה בעולם המודרני. העיקרון המארגן הראשי של קורס זה הוא תמטי-תרבותי ומתמקד בנושאים מרכזיים שעיצבו את תרבות יידיש המודרנית. ציר הזמן הנפרש מימי הביניים ועד ימינו מהווה בקורס עיקרון מארגן משני אך חשוב. נעמוד על הרעיונות המרכזיים העומדים בלבה של תרבות יידיש המודרנית ונקרא ביטויים ספרותיים שלהם - הן כמקרי מבחן והן באופן ביקורתי ספרותי.

מטרות הקורס:

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

הקורס ייתן כלים להתמצאות בתרבות יידיש החדשה, הן כצעד ראשון להמשך מחקר בתחום זה, והן כמבוא כללי על מנת להעשיר מחקרים העוסקים בתחומים נוסקים בהיסטוריה, בחברה ובספרות.

דרישות נוכחות (%) :

נוכחות מלאה

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה, קריאה ודיון

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

סדר הרצאות

1. יידיש: היסטוריה ובלשנות
2. טקסטים מידיש ישנה ויידיש אצל המשכילים
3. מנדלי מוכר ספרים
4. תיאטרון יידיש
5. שלום עליכם
6. עיתונות יידיש
7. י"ל פרץ
8. יידיש והלאומיות הדיאספורית
9. יידיש ופולקלור
10. יידיש כשפה לאומית
11. פולקלור יידיש ביצירת איציק מאנגר
12. שירה מודרניסטית ביידיש
13. יידיש בארץ ישראל

חומר חובה לקריאה:

בין היצירות שידונו בשיעור בתרגום לעברית: מסעות בנימין השלישי (מנדלי מוכר ספרים), סיפורים קצרים של שלום עליכם ושל י"ל פרץ, שולמית (גולדפאדן), הדיבוק (אנ-סקוי), שירת העמק (שלום אש), שירי המגילה (איציק מאנגר), שירים של יעקב גלאטשטיין ואחרים.

חומר לקריאה נוספת:

כל חומר הקריאה יעלה למודל עד לתחילת הקורס, ויכלול מאמרים תיאורטיים לצד טקסטים ספרותיים בעברית או באנגלית.

מרכיבי הציון הסופי :

מבחן בית 60 %

השתתפות פעילה / עבודת צוות 10 %

מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות

20 %

נוכחות / השתתפות בסיוור 10 %

מידע נוסף / הערות: